

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

6 вересня 2016 року

м. Суми

№ 01-20/_1484_

Публічне акціонерне товариство
«Сумиобленерго»

40035, м. Суми, вул. Івана Сірка, 7

**Про припинення дій, які містять ознаки порушення
законодавства про захист економічної конкуренції**

За результатами розгляду заяви об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Альянс-2» (місцезнаходження: м. Суми, вул. 3-й парковий проїзд, буд 13, ідентифікаційний код – 40520587) (далі – ОСББ «Альянс-2») від 9 серпня 2016 року № 16/8-2016 щодо неправомірності дій публічного акціонерного товариства «Сумиобленерго» (місцезнаходження: м. Суми, вул. Івана Сірка, 7, ідентифікаційний код – 23293513) (далі – ПАТ «Сумиобленерго», Товариство), які полягають у відмові від укладання договору про постачання електричної енергії на технічні цілі у житлових багатоквартирних будинках за адресами: м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 13 та м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 14 у зв'язку із відмовою ОСББ «Альянс-2» встановити загальнобудинковий лічильник електричної енергії, встановлено наступне.

ПАТ «Сумиобленерго» у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання, і до нього можливе застосування положень цього Закону.

Діяльність на ринках передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами Сумської області та постачання електричної енергії за регульованим тарифом ПАТ «Сумиобленерго» здійснює на підставі відповідних ліцензій Національної комісії регулювання електроенергетики України.

Згідно із пунктом 2.2 Умов та правил здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України від 13 червня 1996 року № 15/1 (далі – Ліцензійні умови), ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на закріпленій території.

Відповідно до роз'яснення НКРЕ (лист від 17.05.2006 № 05-39-11/2427), закріплена територія формується відповідно до мереж, які належать постачальнику електричної енергії за регульованим тарифом за ознакою права власності або іншого речового права, і однозначно визначається назвою географічної території відповідно до адміністративно-територіального поділу України. Проте в окремих випадках, а саме на межі географічної території адміністративно-територіальної одиниці, територія здійснення ліцензованої діяльності енергопостачальної компанії може не збігатися з географічною територією

відповідно до адміністративно-територіального поділу, що пояснюється існуючими схемами місцевих (локальних) електромереж, що функціонували до структурної перебудови в електроенергетиці.

Отже, ПАТ «Сумиобленерго» на підставі ліцензії має виключне право здійснювати діяльність з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на закріпленій за ним території.

Таким чином, є підстави стверджувати, що відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПАТ «Сумиобленерго» має ознаки суб'єкта господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом в територіальних (географічних) межах Сумської області, де розташовані належні Товариству місцеві (локальні) електричні мережі.

Відповідно до заяви ОСББ «Альянс-2», 22 липня 2016 року будинки за адресами: м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 13 та м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 14, були передані в управління від комунального підприємства «Сумижитло» Сумської міської ради та товариства з обмеженою відповідальністю «Керуюча компанія «Сумитехнобудсервіс».

У зв'язку із зазначеним, ОСББ «Альянс-2» листами від 28 липня 2016 року №13/7 та від 1 серпня 2016 року № 14/7-2016 звернулось до ПАТ «Сумиобленерго» щодо укладання договору про постачання електричної енергії на технічні цілі (освітлення місць загального користування, електропостачання ліфтів тощо) житлових багатоквартирних будинків за адресами: м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 13 та м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 14.

У відповідь на зазначені листи ПАТ «Сумиобленерго» листом від 4 серпня 2016 року № 57-09/8061 відмовилось укласти з ОСББ «Альянс-2» договір про постачання електричної енергії та повідомило, що для укладання вищезазначеного договору ОСББ «Альянс-2» необхідно встановити загальнобудинковий лічильник прямого включення, а також надати копії протоколів вимірювання електричного обладнання.

Відносини, які виникають в процесі продажу і купівлі електричної енергії між виробниками або постачальниками електричної енергії та споживачами (на роздрібному ринку електричної енергії), регулюються Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31 липня 1996 року № 28 (із змінами), зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 2 серпня 1996 року за № 417/1442 (далі – ПКЕЕ).

Відповідно до пункту 1.1 ПКЕЕ дія цих Правил поширюється на всіх юридичних осіб та фізичних осіб (крім населення).

Положеннями пункту 1.3 ПКЕЕ встановлено, що постачання електричної енергії для забезпечення потреб електроустановки здійснюється на підставі договору про постачання електричної енергії, що укладається між власником цієї електроустановки (уповноваженою власником особою) та постачальником електричної енергії за регульованим тарифом.

При цьому слід зазначити, що перелік документів, які замовник має надати енергопостачальнику (постачальнику електричної енергії за регульованим тарифом) для укладання договору про постачання електричної енергії, визначений пунктом 5.4 ПКЕЕ.

Так, враховуючи те, що ОСББ створюється власниками квартир та виділених нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку, зокрема, для управління, використання спільного майна цього будинку, то ОСББ для укладання договору про постачання електричної енергії на технічні цілі багатоквартирного будинку, щодо якого раніше укладався договір про постачання електричної енергії з іншим споживачем, має надати постачальнику електричної енергії за регульованим тарифом такі документи:

- 1) заяву щодо укладання договору про постачання електричної енергії із зазначенням місцезнаходження та банківських реквізитів ОСББ;
- 2) виписку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб;
- 3) рішення установчих зборів про створення ОСББ;
- 4) статут ОСББ;

5) рішення правління ОСББ про надання повноважень голові правління ОСББ або іншій уповноваженій особі ОСББ на укладання договору про постачання електричної енергії з переліком адрес багатоквартирних будинків.

Разом з тим, при зміні форми управління багатоквартирним житловим будинком договір про постачання електричної енергії на технічні цілі багатоквартирного будинку укладається з новим споживачем на умовах договору про постачання електричної енергії, укладеного з попереднім споживачем.

Розрахункові засоби обліку електричної енергії, технічні засоби контролю і управління споживанням електричної енергії та величини потужності, засоби вимірювальної техніки для контролю якості електричної енергії встановлюються відповідно до вимог Правил улаштування електроустановок, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 20 червня 2014 року № 469 (далі – ПУЕ), ПКЕЕ та проектних рішень.

Згідно з абзацом першим пункту 3.7 ПКЕЕ, місця та умови встановлення розрахункових засобів обліку визначаються згідно з ПУЕ та проектними рішеннями.

Таким чином, багатоквартирний будинок має бути обладнаний розрахунковими засобами обліку, зокрема, згідно з проектними рішеннями цього будинку. При зміні форми управління багатоквартирним будинком електропередавальна організація (постачальник електричної енергії) або колишній управитель (балансоутримувач) не має право здійснювати демонтаж (зняття) розрахункових засобів обліку, встановлених у місцях, передбачених проектним рішенням цього будинку. Разом з тим, електропередавальна організація (постачальник електричної енергії) не має права вимагати від споживача (ОСББ) встановлення розрахункових засобів обліку, не передбачених проектними рішеннями будинку.

Зазначене підтверджується роз'ясненням НКРЕКП від 22 липня 2016 року № 7446/20317-16.

Дії ПАТ «Сумиобленерго», які полягають у зобов'язанні ОСББ «Альянс-2» встановити загальнобудинковий лічильник електричної енергії за власний рахунок для укладання договору про постачання електричної енергії на технічні цілі у житлових багатоквартирних будинках за адресами: м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 13 та м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 14 були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, оскільки за умов діяльності на ринку інших суб'єктів господарювання споживач мав би змогу у випадку вчинення Товариством неправомірних дій здійснити перехід до іншого постачальника електричної енергії, який би діяв у суворій відповідності до вимог ПКЕЕ та інших нормативних документів у сфері енергопостачання, уникнувши тим самим обов'язковості виконання неправомірних вимог. ПАТ «Сумиобленерго», в свою чергу, в умовах значної конкуренції на ринку не допускало б вчинення дій, які призвели б до ущемлення інтересів споживачів, наслідком чого могла б стати втрата Товариством своїх споживачів.

Таким чином, у діях ПАТ «Сумиобленерго», які полягають у зобов'язанні ОСББ «Альянс-2» встановити загальнобудинковий лічильник електричної енергії за власний рахунок для укладання договору про постачання електричної енергії на технічні цілі у житлових багатоквартирних будинках за адресами: м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 13 та м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 14, вбачаються ознаки порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом в територіальних (географічних) межах Сумської області, де розташовані належні Товариству місцеві (локальні) електричні мережі.

На підставі наведеного, керуючись статтями 12, 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від

23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає ПАТ «Сумиобленерго» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. У місячний строк з дня отримання цих рекомендацій скасувати для ОСББ «Альянс-2» зобов'язання щодо встановлення загальнобудинкового лічильника електричної енергії за власний рахунок при укладанні договору про постачання електричної енергії на технічні цілі у житлових багатоквартирних будинках за адресами: м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 13 та м. Суми, 3-й Парковий проїзд, 14.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Сумське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Про результати виконання цих рекомендацій повідомити Сумське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у п'ятиденний строк з дня їх виконання.

Разом із тим, доводимо до Вашого відома, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення законодавства про захист економічної конкуренції, провадження у справі не розпочинається.

Голова колегії

Є.М. Касьян

Члени колегії

С.В. Гусак

А.О. Товстуха